

"ЛІЧБАВЫ" ШЛЯХ СКАРЫНЫ:

З КЭМБРЫДЖА
У БЕЛАРУСЬ

На здымках, прадастаўленых Нацыянальнай бібліятэкай Беларусі, інтэр'еры і экспэр'еры будынка, дзе размяшчае ўса бібліятэка Траецкага каледжа ў Кэмбрыдзку; форзацны аркуш з эксплібрисам каледжа, прыгным да самой кнігі маюцца вельмі цікавыя тлумачні дайджесты супрацоўнікаў бібліятэкі: напрэклад, "Bible: White Russian".

У сувязі з гэтым надзвычай важнай сталася падзея, што адбылася напрыканцы сакавіка. Так, пры падтрымцы Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь і Пасольства нашай краіны ў Аб'яднаным Каралеўстве Вялікабрытаніі і Паўночнай Ірландыі з Кембрыджа, дзе ў бібліятэцы мясцовага Траецкага каледжа захоўваецца выданне Францыска Скарыйны, у Мінск, у Нацыянальную бібліятэку Беларусі, перададзена яго лічбавая копія.

Эта акцыя стала вынікам доўгіх — амаль што трохгадовых — перамоваў, што адбываліся спачатку падчас майго візіту ў Аб'яднанае Каралеўства, а таксама дзякуючы актыўнай дзейнасці беларускага дыпрадстаўніцтва ў гэтай краіне і Міністэрства замежных спраў нашай краіны. Таксама, безумоўна, гэта можна лічыць і актам добраі волі з боку кіраўніцтва Траецкага каледжа Кембрыджскага ўніверсітэта, паколькі лічбавая копія зроблена і перададзена ў Беларусь абсалютна бясплатна.

Эта, лічу, значны здабытак для нашай краіны. Справа ў тым, што пра

"Лічбавы" шлях Скарыйны

Алесь СУША,

намеснік дырэктара па навуковай работе і выдавецкай дзейнасці Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі

Мабыць, амаль усе ведаюць, што выданні пачынальніка беларускага кнігадрукавання Францыска Скарыйны сёння захоўваюцца ў многіх краінах і бібліятэках свету. На жаль, з прыблізна 500 вядомых экзэмпляраў толькі 10 знаходзяцца на сённяшні дзень у нашай краіне. Таму першачарговая задачай для нас з'яўляецца выяўленне, апісанне, вывучэнне, а пры магчымасці — і вяртанне гэтых унікальных помнікаў кніжнай культуры на радзіму першадрукара — у Беларусь.

У гэтай вельмі паважанай установе з багатай гісторыяй захоўваецца "Першая кніга Царстваў", выдадзеная Францыскам Скарыйнам у Празе ў 1518 годзе. Экзэмпляр не поўны, гэта толькі фрагмент выдання. Але, пагадзіцеся, сёння кожная старонка, кожнае слова беларускага асветніка ўспрымаецца намі як нацыянальная святыня.

Бібліятэку Траецкага каледжа ў Кембрыджах на Беларусі ведалі ды і сёння ведаюць даволі мала, а даследчыкі з нашай краіны, якім перакананы, да гэтага часу проста не мелі магчымасці пагартаць той экзэмпляр скрынаўскай Бібліі, які мы цяпер займемі лі хай сабе і ў лічбавым варыянце.

Да слова, пасля алічбоўкі і перадачы гэтай кнігі ў Беларусь Траецкі каледж змясціў названае выданне ў сваёй электроннай бібліятэцы,

у рубрыцы "Кніжныя рарытэты". Акрамя кнігі Скарыйны, там можна знайсці ўсяго некалькі кніг: адно выданне Ісака Ньютона і дзве кнігі Уільяма Шэкспіра. Так што выданні нашага першадрукара сёння ціняць і далёка за межамі айчыны.

На гэты момант адбываюцца перамовы пра магчымасць і пра ўмовы атрымання гэтага выдання для часовага экспанавання ў Музее кнігі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Бяспрэчна, каб нам удалося давесці гэту справу да канца, тое сталася б адной з важных падзеяў у культурным жыцці нашай краіны, асабліва напярэдадні 500-годдзя з часу выдання кнігі Бібліі Скарыйнам у Празе ў 1517 годзе. Але ўжо сёння айчынныя даследчыкі могуць пазнаёміцца з амаль недасяжным для іх раней кніжным помнікам.

Занатаваў Юрый ЧАРНЯКЕВІЧ